

## Subsidieverordening instandhouding maalvaardige molens West Betuwe 2026

De raad van de gemeente West Betuwe,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 2 december 2025,

Gelet op artikel 147 van de Gemeentewet, de bepalingen in titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht, de Erfgoedwet en de Omgevingswet,

Besluit:

De Subsidieverordening instandhouding maalvaardige molens West Betuwe 2026 vast te stellen.

### Hoofdstuk 1. Algemeen

#### Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. Molen: een maalvaardig werktuig met een draaiend mechaniek en een aandrijving, dat kan dienen voor malen, persen of stampen van grondstoffen, of het bemalen van polders en watergangen.
- b. Rijksmonumentale molen: een molen die is geregistreerd als rijksmonument op grond van de Erfgoedwet en ingeschreven in het rijksmonumentenregister.
- c. RCE: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.
- d. SIM: Subsidieregeling Instandhouding Monumenten.
- e. Eigenaar: de natuurlijke of rechtspersoon die juridisch eigenaar is van de molen.
- f. Onderhoud: periodieke onderhoudswerkzaamheden die gericht zijn op het behoud en herstel van de molen in zijn monumentale staat.
- g. Periodiek Instandhoudingsplan (PIP): een plan met een overzicht van de aard en omvang van de voorgenomen werkzaamheden alsmede een omschrijving van de daarmee beoogde resultaten. Een periodiek instandhoudingsplan omvat tevens een meerjarenplan en een meerjarenbegroting. In het periodiek instandhoudingsplan wordt aangegeven in welk jaar de onderscheiden werkzaamheden plaatsvinden. Het periodiek instandhoudingsplan heeft betrekking op zes kalenderjaren en is gebaseerd op een bouwkundig inspectierapport.
- h. Structurele subsidie die jaarlijks mag worden aangevraagd, tot een hoogte van maximaal 5.000 euro.
- i. Incidentele subsidie die eens per drie jaar mag worden aangevraagd, tot een hoogte van maximaal 15.000 euro.
- j. Awb: Algemene wet bestuursrecht.
- k. ASV: Algemene subsidieverordening West Betuwe 2025.
- l. College: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe.
- m. Verordening: Subsidieverordening instandhouding maalvaardige molens gemeente West Betuwe 2026.

#### Artikel 2. Doel van de subsidie

1. Deze verordening heeft tot doel het behoud en de instandhouding van maalvaardige molens binnen de gemeente West Betuwe te bevorderen door financiële ondersteuning te bieden voor onderhoudswerkzaamheden.
2. De ASV is van toepassing voor zover er in deze verordening niet van wordt afgeweken.

#### Artikel 3. Te subsidiëren activiteiten

Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die bijdragen aan het behoud en onderhoud van de maalvaardige molens in gemeente West Betuwe.

Om voor subsidie in aanmerking te komen dient de activiteit:

- a. Bij te dragen aan het in stand houden van de molen;
- b. Bij te dragen aan de uitvoering van de doelstelling van het rijksbeleid zoals geformuleerd in de SIM;
- c. Ten grondslag te liggen aan de activiteiten zoals beschreven in het periodiek instandhoudingsplan;

- d. Bij te dragen aan het reguliere onderhoud: jaarlijks terugkerende werkzaamheden zoals schilderwerk, smeren, en/of kleine reparaties.
- e. Bij te dragen aan groot onderhoud: structurele werkzaamheden zoals vervanging van onderdelen, herstel van fundering, dakconstructie, wieken.

#### **Artikel 4 . Doelgroep**

Subsidie op grond van deze verordening wordt uitsluitend verstrekt aan de eigenaren of bijbehorende stichtingen van de volgende molens: molen De Vrijheid (Beesd), molen De Vlinder (Deil), molen De Blauwe Reiger (Haafden), molen De Bouwing (Geldermalsen), Achterste Molen/Laaglandsche Molen (Hellouw), Voorste Molen/Hooglandse molen (Hellouw), poldermolen (Geldermalsen), poldermolen (Ophemert), korenmolen (Waardenburg), poldermolen (Tuil), molen De Bol (Varik).

#### **Artikel 5. Toetsingscriteria**

De activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd wordt getoetst aan de volgende criteria:

- a. de molen heeft een periodiek instandhoudingsplan (geldig ten tijde van de aanvraag);
- b. de activiteit heeft een omschrijving welke verwijst naar het instandhoudingsplan. De resultaten hiervan moeten relevant zijn aan het aangeleverde instandhoudingsplan;
- c. de activiteit bevordert substantieel en aantoonbaar het behoud van de molen en/of;
- d. bevordert de monumentenzorg in de gemeente West Betuwe.

Voor zover niet of slechts gedeeltelijk wordt voldaan aan de criteria uit het vorige lid, kan de subsidie verlaagd of geweigerd worden.

### **Hoofdstuk 2. Structurele subsidie**

#### **Artikel 6. De aanvraag voor structurele jaarlijkse onderhoudssubsidie**

Subsidie per kalenderjaar aan te vragen:

1. In afwijking van artikel 6, lid 7 van de ASV kan een aanvraag om subsidie op grond van deze subsidieverordening worden ingediend tot uiterlijk 1 april na het voorgaande kalenderjaar waarin de activiteit is verricht;
2. Aanvrager maakt gebruik van het door het college voorgeschreven (digitaal) aanvraagformulier. Deze wordt ingediend per post of digitaal;
3. In aanvulling op art. 6 lid 4 van de ASV, moeten de volgende gegevens worden aangeleverd:
  - a. Het periodiek instandhoudingsplan, of een offerte om deze te laten maken;
  - b. In het geval van een subsidieaanvraag voor verzekeringskosten, een bewijs van verzekering.
4. De gemeente beslist binnen 14 weken na ontvangst van de aanvraag.

#### **Artikel 7. Weigeringsgronden voor structurele subsidie**

1. In aanvulling op de weigeringsgronden uit de Algemene wet bestuursrecht en de ASV kan een subsidie in ieder geval worden geweigerd, indien niet voldaan is aan de eisen en criteria in deze verordening.
2. Structurele subsidie wordt niet toegekend, indien voor deze onderhoudswerkzaamheden al andere gemeentelijke subsidie(s) is verleend.

#### **Artikel 8. Kosten die voor structurele subsidie in aanmerking komen**

De subsidie heeft uitsluitend betrekking op de in redelijkheid gemaakte kosten die resteren na aftrek van bijdragen van derden en die naar ons oordeel noodzakelijk zijn voor en direct verband houden met de uitvoering van de activiteiten.

1. De volgende kosten komen voor subsidie in aanmerking:
  - a. regulier onderhoud en instandhouding van de molen;
  - b. een uurtarief voor vrijwilligers zoals vastgelegd bij de belastingdienst;
  - c. het laten opstellen van het periodiek instandhoudingsplan door een erkend bedrijf;
  - d. diensten van de Monumentenwacht of een erkend soortgelijk bedrijf;
  - e. specifieke molenverzekeringskosten. Hieronder valt: brand, inbraak, vandalisme, storm (bliksemafleiders) en waterschade;
  - f. bouwplaatskosten zoals hoogwerkers en steigers.
2. De volgende kosten komen niet in aanmerking:
  - a. belastingen;
  - b. kosten voor werkzaamheden die voortvloeien uit veranderd gebruik, alsmede kosten voor werkzaamheden die zijn gericht op comfortverbetering en verfraaiing.

### **Artikel 9. Berekening van de structurele subsidie**

De subsidie bedraagt maximaal 5.000 euro per kalenderjaar per molen als genoemd in artikel 4. Deze activiteit moet gelijk staan aan de werkzaamheden beschreven in het periodieke onderhoudsplan.

### **Artikel 10. Subsidieplafond en verdeelregels voor structurele subsidie**

1. Voorafgaand aan elk kalenderjaar wordt het subsidieplafond voor de structurele subsidie vastgesteld en bekendgemaakt. Voor het kalenderjaar 2026 is dit 55.000 euro (zie de Programmabegroting 2026).
2. De structurele subsidie a 5.000 euro per jaar per molen wordt evenredig verdeeld over de aanvragers die aan de criteria voldoen en zijn genoemd in deze subsidieverordening (artikel 4 doelgroep).
3. Er kan zowel structurele als incidentele subsidie worden aangevraagd. Indien de subsidie uit deze verordening wordt toegekend, hebben de eigenaren van de maalvaardige molens geen recht meer op de reguliere onderhoudssubsidie voor monumenten op grond van de Subsidieverordening voor het onderhoud van monumenten West Betuwe 2024.

### **Artikel 11. Subsidievoorwaarden**

1. De aanvrager moet eigenaar zijn of gemachtigd door de eigenaar.
2. Werkzaamheden moeten worden uitgevoerd conform de uitvoeringsrichtlijnen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE).
3. Voor bepaalde werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist.
4. Bij de aanvraag moeten offertes, foto's en een omschrijving van de werkzaamheden worden ingediend.
5. De molens die aan deze subsidieverordening mee doen, dienen de molens twee maal per jaar een dag open te stellen voor het publiek. Deze voorwaarde geldt voor zowel de incidentele als de structurele subsidie.

## **Hoofdstuk 3: Incidentele subsidie**

### **Artikel 12. De aanvraag voor incidentele subsidie**

1. De subsidie kan één keer in de drie jaar worden aangevraagd. Een aanvraag om subsidie op grond van deze subsidieverordening kan worden ingediend tot uiterlijk 1 april voorafgaand aan het boekjaar waarin de activiteit wordt verricht.
2. Aanvrager maakt gebruik van het door het college voorgeschreven (digitaal) aanvraagformulier. Deze kan worden ingediend per post of digitaal.
3. In aanvulling op art. 6 lid 4 van de ASV, moeten de volgende gegevens worden aangeleverd:
  - a. een periodiek onderhoudsplan
  - b. een onderhoudsrapport van de Monumentenwacht of een ander erkend bouwkundig (advies)bureau voor monumenten.

### **Artikel 13. Aanvraagprocedure**

1. Aanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst ("wie het eerst komt, wie het eerst maalt").
2. Subsidieaanvragen kunnen eens in de drie jaar worden ingediend via het formulier op de gemeentelijke website.
3. De gemeente beslist binnen 14 weken na ontvangst van een volledige aanvraag, voor zowel de structurele als incidentele subsidie.

### **Artikel 14. Weigeringsgronden voor incidentele subsidie**

In aanvulling op de weigeringsgronden uit de Algemene wet bestuursrecht en de ASV kan een subsidie in ieder geval worden geweigerd, indien:

1. niet voldaan is aan de eisen en criteria in deze verordening;
2. de aanvrager al eerder subsidie heeft ontvangen (van gemeente West Betuwe) voor dezelfde activiteit in de afgelopen drie jaar.
3. Als het subsidiebudget voor incidentele subsidies niet meer toereikend is.

### **Artikel 15. Kosten die voor incidentele subsidie in aanmerking komen**

De subsidie heeft uitsluitend betrekking op de in redelijkheid gemaakte kosten die resteren na aftrek van bijdragen van derden en die naar ons oordeel noodzakelijk zijn voor en direct verband houden met de uitvoering van de activiteiten.

1. De volgende kosten komen voor subsidie in aanmerking:

- A. **Metsel- en voegwerk**
    - onderbouw en of tussen achtkant;
    - 10-20 % inboetwerk;
    - meer dan 50% herstel voegwerk van totaal;
  - B. **Ruwbouwtimmerwerk**
    - stelling;
    - groot c.q. deel herstel stelling, meer dan 50% vervangen van het houtwerk 1 op 1 als bestaand;
    - achtkantconstructie;
    - deel herstel uit stukken meer dan 15% van totaal achtkantconstructie;
    - vloeren en balken;
    - groot / c.q. deelherstel balken (balkkoppen) en uitstukken vloeren, meer dan 20% van totaal vloeroppervlakte;
    - staartconstructie en spruiten;
    - groot herstel, het vervangen van meerdere onderdelen van de staart of enkele spruiten (meer als 50% vervangen houtwerk 1 op 1 als bestaand);
  - C. **Kozijnen, ramen en deuren**
    - groot herstel / deels vervangen door middel van uitstukken en aanlassen traditioneel;
    - meer dan 20% kozijnhout, ramen en of deuren van bestaand; 20% of meer?
  - D. **Trappen en balustraden**
    - groot herstel / deel vervangen of deels uitstukken meer dan 20% van de bestaande houtwerken trappen, leuningen en hekwerken;
  - E. **Dakbedekkingen**
    - groot herstel rietbedekking achtkant en of kap, meer dan 50% van het totaal aan dakoppervlakte;
  - F. **Stukadoorwerk**
    - groot herstel aan het stuuk c.q. pleisterwerk van de binnenmuren, meer dan 50% van het totaal aan muur- oppervlakte;
  - G. **Werktuigbouwkundige installatie in molens en gemalen**
    - groot onderhoud aan het gaande werk buiten;
    - groot onderhoud c.q. herstel aan meerdere onderdelen van het gevlucht, meer dan 25% herstel van de onderdelen aan het gevlucht;
    - groot onderhoud aan het gaande werk binnen;
    - groot herstel aan de vanginstallatie, meer dan 30% herstel van de gehele vang;
    - groot herstel van een van de wielen of rondsels, meer dan 30% van een wiel of ronsel;
    - groot herstel van de kammen van een wiel, meer dan 40% van totaal aan kammen;
    - groot herstel van een spil;
    - groot herstel van het luiwerk, meer dan 50% van het luiwerk;
    - groot herstel van het maaikoppel, meer dan 50% van houtwerk koppel of het vervangen van 1 van de maalstenen;
    - overige gaande werken meer dan 50% van totaal bestaand in overleg;
  - H. **Brandbestrijdingsinstallaties**
    - groot herstel; meer dan 50% herstel van de complete bliksembeveiliging installatie.
2. De volgende kosten komen niet voor subsidie in aanmerking:
- a. Kosten die vallen onder klein onderhoud;
  - b. Kosten die vallen onder regulier onderhoud (eens per jaar).
  - c. Elk onderdeel dient uitgevoerd te worden volgens de Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (kortweg ERM) erkend molenmaker richtlijnen BRL ERM 3500.
  - d. Bij afwijking van bovenstaande kan de gemeente beslissen of een activiteit onder groot onderhoud valt.

#### **Artikel 16. Berekening van de incidentele subsidie**

De subsidie bedraagt maximaal 15.000 euro en wordt maximaal één keer per 3 jaar per molen toegekend.

#### **Artikel 17. Subsidieplafond en verdeelregels van de incidentele subsidie**

1. Voorafgaand aan elke subsidieperiode van drie jaar, wordt het subsidieplafond voor de incidentele subsidie vastgesteld en bekendgemaakt. Voor de eerste periode van drie jaar, te rekenen vanaf 1 januari 2027, is dit 165.000 euro.
2. De incidentele subsidie wordt evenredig verdeeld over de aanvragers die aan de criteria voldoen en zijn genoemd in deze subsidieverordening (artikel 4 doelgroep).

#### **Artikel 18. Bevoorschotting subsidie**

1. De incidentele subsidie wordt aan de eigenaar als voorschot verstrekt.
2. De verlening van het voorschot geschiedt gelijktijdig met de beschikking tot subsidieverlening.

#### **Artikel 19. Verantwoording en vaststelling over prestaties bij de incidentele subsidie**

De subsidieontvanger toont op verzoek van het college aan dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend, zijn verricht en dat is voldaan aan de in de subsidiebeschikking verbonden verplichtingen. Bij beschikking wordt aangegeven op welke wijze dit wordt aangetoond (indienen van facturen en foto's).

### **Hoofdstuk 4: Algemeen**

#### **Artikel 20. Verplichtingen**

Bij de aanvraag van de subsidie zijn, naast de toetsingscriteria van artikel 5, geen verdere verplichtingen van toepassing. Steekproefsgewijs worden de aanvragen gecontroleerd op uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden en de kosten daarvan. De aanvrager dient daartoe:

1. Bewijzen te bewaren voor tenminste vijf jaar.

#### **Artikel 21. Verlening, vaststelling en betaling**

1. Conform artikel 11 en artikel 12 van de ASV, wordt de subsidie ineens betaald en direct vastgesteld.
2. Zowel de structurele als de incidentele subsidie zijn stapelbaar met elkaar en met overige regelingen, zoals de SIM rijkssubsidie en de molensubsidie van de provincie Gelderland.
3. Eens per jaar dient de eigenaar te verantwoorden waar de structurele subsidie aan is besteed, door het indienen van facturen, betaalbewijzen en foto's.

#### **Artikel 22. Hardheidsclausule**

Het college kan van de bepalingen in deze subsidieverordening afwijken, indien toepassing hiervan zou leiden tot onbillijkheden van overwegende aard. In gevallen waarin deze subsidieverordening niet voorziet of onduidelijk is, besluit het college.

#### **Artikel 23. Inwerkingtreding**

Deze subsidieverordening treedt in werking na bekendmaking in het Gemeenteblad en werkt terug tot 1 januari 2026.

#### **Artikel 24. Citeertitel**

Deze verordening wordt aangehaald als: Subsidieverordening instandhouding maalvaardige molens West Betuwe 2026.

*Aldus besloten in de openbare vergadering van 27 januari 2026, nummer 2026-002,*

*de griffier,  
Hans van der Graaff*

*de voorzitter,  
Servaas Stoop*